

Herstelprogramma

GGD Zuid-Holland West

Bram Anker
2 juli 2012
concept 0.3

1 Inleiding

De GGD Zuid-Holland West (GGD ZHW) is na de verzelfstandiging van de stichting JGZ in financiële problemen gekomen. Naar de omvang van en de verantwoordelijkheid voor de problemen worden aparte onderzoeken gedaan. In dit document wordt het plan geschetst om uit de problemen te komen.

2 Analyse

De tekorten kennen twee belangrijke oorzaken.

De eerste bron komt voort uit de relatie die de GGD heeft met de Stichting JGZ. De 8 gemeenten maken hun JGZ middelen over naar de GGD en de GGD subsidieert vervolgens de stichting. De GGD heeft uiteindelijk minder middelen ontvangen dan zij de stichting heeft betaald.

De tweede oorzaak voor de tekorten komt voort uit het feit dat de GGD de omvang van haar ondersteunende functies niet in overeenstemming heeft gebracht met de omvang van de achterblijvende GGD. Er is meer geïnvesteerd in de ondersteuning dan afnemers wilden of konden betalen.

Als wij deze oorzaken buiten beschouwing laten, dan kunnen we ook constateren dat de afdelingen AGZ en GB er niet slecht voor staan. Zij voeren de basistaken en hun aanvullende diensten uit voor de bijdrage die de klanten daarvoor betalen, c.q. de gemeenten daarvoor hebben begroot. Het is zaak de uitvoering van deze activiteiten veilig te stellen.

3 Oplossingsrichting

De oplossing van de financiële problematiek richt zich op beide oorzaken.

De inzet is om de relatie tussen de GGD en de Stichting JGZ te verbreken. Dat betekent dat in overleg met de gemeenten de GGD haar rol in de subsidieverlening beëindigt. Het betekent ook dat de GGD in overleg met de Stichting JGZ stopt met het verlenen van ondersteunende diensten vanuit de afdeling bedrijfsvoering (ICT, post- en archief, personeelszaken). Ook de gedetacheerde JGZ-medewerkers treden in dienst bij de stichting. De eerste voorbereidende stappen hiertoe zijn reeds genomen.

Voor de GGD ZHW streven wij op korte termijn naar een samengaan met de GGD Den Haag. De Wet publieke gezondheidszorg vraagt dat er in de veiligheidsregio Haaglanden één GGD functioneert. De inzet van dit plan is de GGD ZHW financieel gezond te maken en onder te brengen in de nieuwe GGD Haaglanden. Dit wordt een gemeenschappelijke regeling van 9 gemeenten. De exacte juridische vormgeving moet nader worden bepaald.

De activiteiten van AGZ en GB worden overgedragen aan de GGD Haaglanden. Daarbij houden wij rekening met de verwachting van de gemeente Den Haag, dat wij niet meer taken c.q. kosten inbrengen dan opbrengsten. Kader is ook de bijdrage die de gemeenten hebben gereserveerd voor de taken van AGZ en GB in de primitieve begroting 2012.

Het deel van de organisatie (medewerkers, spullen en contracten) dat niet overgaat naar de GGD Haaglanden blijft achter in de bestaande gemeenschappelijke regeling. Inzet is deze zo snel als mogelijk op te heffen.

Dat betekent dat medewerkers worden herplaatst, activiteiten zo mogelijk worden overgedragen aan de gemeente of de stichting JGZ en spullen worden verkocht. Zolang geen oplossing is gevonden, kan een medewerker bovenformatief geplaatst worden.

4 Uitgangspunten gezondmaking

Om de GGD ZHW gezond te maken moet een ingrijpend herstelprogramma worden uitgevoerd. Uitgangspunt van dit plan is om de kosten voor de Algemene Gezondheidszorg (AGZ) en de Gezondheidsbevordering (GB) terug te brengen tot het niveau van de begroting 2012.

Wij gaan daarbij uit van de taken zoals die op dat moment werden uitgevoerd¹. De aanname is dat deze taken straks ook door de nieuwe GGD Haaglanden moeten worden uitgevoerd. Dat impliceert dat wij de personele capaciteit voor de uitvoering ontzien. Daarmee kunnen wij ook rekenen op dezelfde revenuen uit aanvullende diensten.

Wij bepalen vervolgens welke ondersteunende formatie gerechtvaardigd is voor een organisatie met de omvang van de GGD ZHW zonder de JGZ. Dat leidt tot een veel kleinere formatie op het gebied van bedrijfsvoering.

Tot slot hebben wij berekend welk budget beschikbaar is voor de bedrijfsvoeringsfuncties als de GGD ZHW in enige vorm zou samengaan met de GGD Den Haag. Het wordt duidelijk dat dit budget in beginsel toereikend moet zijn om de uitvoerende taken van AGZ en GB op hetzelfde peil te houden.

5 Financiële opgaven

In de primitieve begroting 2012 is berekend dat de gemeenten voor de uitvoering van de taken op het gebied van gezondheidsbevordering en algemene gezondheidszorg (de resterende taken) rekening moeten houden met een bijdrage per inwoner van € 7,52. Dat was nog voordat de financiële problemen bekend werden.

Een eerste analyse maakt duidelijk dat bij ongewijzigd beleid deze bijdrage van € 7,52 met ongeveer € 3,00 moet worden verhoogd om de bestaande producten van AGZ en Gezondheidsbevordering te kunnen blijven leveren.

Als de omvang van de formatie voor bedrijfsvoering in overeenstemming wordt gebracht met de omvang van de uitvoerende formatie voor AGZ en Gezondheidsbevordering, dan zou de bijdrage met circa € 1,50 per inwoner moeten worden verhoogd. Als de GGD stand alone verder gaat is derhalve een kostenstijging van 20% te voorzien.

Als de GGD ZHW aansluit bij een groter verband – denk aan de GGD Haaglanden – dan is het mogelijk om met de huidige bijdrage het bestaande dienstverleningspakket van AGZ en bevordering uit te voeren. Binnen het bedrag van € 7,52 per inwoner ontstaat dan een beperkt budget dat beschikbaar is voor management en ondersteuning.

¹ Een inhoudelijke takendiscussie vraagt veel tijd en heeft over het algemeen een beperkt effect op de uitgaven. Discussie over wel en niet uit te voeren taken kan in het kader van de fusie met de GGD Den Haag worden gevoerd.

6 Draaiboek

Het is in het belang van de GGD en de gemeenten in ZHW om zo snel als mogelijk de samenvoeging met de GGD Den Haag te realiseren. Zolang de GGD ZHW zelfstandig is, lopen de exploitatietekorten op. Ook is snelheid geboden om te voorkomen dat mensen naar andere banen uitwijken. Dan verliezen wij snel aan kwaliteit en vallen inkomsten weg.

Indien de begroting 2012 wordt uitgewerkt op basis van de uitgangspunten in het scenario Haaglanden, dan kunnen voor de ZHW gemeenten alle taken AGZ en GB worden uitgevoerd tegen de bijdrage die de gemeenten in ZHW kennen op basis van de primitieve begroting 2012.

De GGD Den Haag weet dat haar samenwerkingspartner voldoende budget meebrengt om de huidige taken voor de 8 gemeenten uit te voeren en werkplekken voor deze medewerkers in te richten. Daarnaast biedt het budget enige ruimte voor uitbreiding van ondersteunende en leidinggevende formatie in de samengevoegde organisatie.

De GGD ZHW gaat er van uit dat alle uitvoerende medewerkers over gaan naar de GGD Haaglanden. Zij mag er echter niet op rekenen dat er voor alle medewerkers van de directie, bedrijfsvoering en afdelingsmanagement een plek is in de nieuwe organisatie. Wel moet de GGD ZHW voorrang bedingen voor haar medewerkers bij de invulling van vacatures in de nieuwe organisatie.

De vaste medewerkers waarvoor geen plek is in de nieuwe organisatie blijven in beginsel in dienst van de GGD ZHW en zullen begeleid worden bij het vinden van ander werk. De contracten met tijdelijke medewerkers worden beëindigd, tenzij er formatieruimte is bij de nieuwe organisatie.

7 Medezeggenschap

Het herstelprogramma impliceert een majeure reorganisatie. Dat betekent dat er in overleg met de ondernemingsraad een reorganisatieplan moet worden opgesteld en dat met het Georganiseerd Overleg een sociaal plan moet worden overeen gekomen. Er zit een aantal elementen in dat bijzondere aandacht vraagt: bijvoorbeeld het feit dat niet alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie of de mogelijkheid dat een deel van de medewerkers in dienst treedt van de gemeente Den Haag.

8 Besluiten

De samenvatting van het advies is als volgt:

- 1) De GGD ZHW kan alleen voortbestaan in een samenwerkingsverband met de GGD Den Haag. Als zelfstandig bedrijf heeft de GGD onvoldoende schaal om de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening te garanderen. Dat betreft vooral de bedrijfsvoeringsfuncties.
- 2) Om voor de GGD Den Haag een interessante partner te blijven moet de GGD ZHW zo snel als mogelijk financieel gezond worden. Dat wordt bereikt door de kosten voor directie, management en bedrijfsvoering zo ver mogelijk terug te brengen, zodat de GGD ZHW kan aansluiten bij de structuren die in Den Haag bestaan.
- 3) De gemeenten worden gevraagd om zo snel als mogelijk in te stemmen met het uitspreken van een intentieverklaring met de gemeente Den Haag om te komen tot een samenvoeging van beide GGD'en. Op dat moment kan worden gestart met het integreren van de aansturing en de bedrijfsvoering met de GGD Haaglanden (september 2012).

- 4) Parallel wordt de formele samenvoeging van beide GGD'en in de GGD Haaglanden voorbereid. Bij voorkeur nemen de colleges in het vierde kwartaal van 2012 een besluit, zodat de nieuwe situatie per 1 januari 2013 in kan gaan.
- 5) De GGD start het gesprek met het Georganiseerd Overleg om te komen tot een goed Sociaal Plan voor mensen die overgaan naar de nieuwe en mensen die achterblijven bij de bestaande organisatie.
- 6) We gaan in overleg met de Stichting JGZ om de overdracht aan c.q. beëindiging van onze ondersteunende activiteiten voor de stichting voor te bereiden.

Als het bestuur akkoord gaat met deze oplossingsrichting voor een herstelprogramma dan zijn de volgende besluiten en acties aan de orde.

- a) Het advies vaststellen als een voorgenomen besluit (DB);
- b) Het advies voorleggen aan de ondernemingsraad van de GGD ZHW;
- c) De richting van het herstelprogramma vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur, het bespreken van het plan met de ambtenaren volksgezondheid en het plan voorleggen aan de colleges van de 8 gemeenten.
- d) Het informeren van het Georganiseerd Overleg over dit herstelprogramma en haar uitnodigen voor een overleg om de aanpak te bespreken.
- e) Opdracht geven aan de directie om in september een begroting 2012 voor te leggen voor het over te dragen deel van de GGD en een begroting voor het achterblijvende deel van de GGD;
- f) Het aangaan van een intentieovereenkomst met de gemeente Den Haag om de activiteiten van de GGD ZHZ op het gebied van AGZ, OGGZ en GB vanaf 1 januari 2013 gezamenlijk te doen;
- g) In september 2012 een beslissing vernemen van de colleges over de definitieve vorm van samenwerking met de GGD Den Haag;
- h) Het starten van besprekingen om de ondersteuning die de GGD ZHW levert aan de stichting JGZ aan haarzelf of aan een derde over te dragen.
- i) Het voortzetten van de besprekingen met de gemeenten om de subsidiering van de Stichting JGZ vanaf 1 januari 2013 door de gemeenten te laten geschieden.